MUNI
LAW

MUNI
LAW
Katedra práva
životního prostředí
a pozemkového práva

Doprava a životní prostředí

MV411K Ekopolitika

JUDr. Jiří Vodička, Ph.D.
11. 4. 2022

Osnova

- Východiska tématu
- Problémy
- Složky ŽP a doprava
- Skleníkové plyny v dopravě
- Vozidla
- Právní úprava
- Diskuse

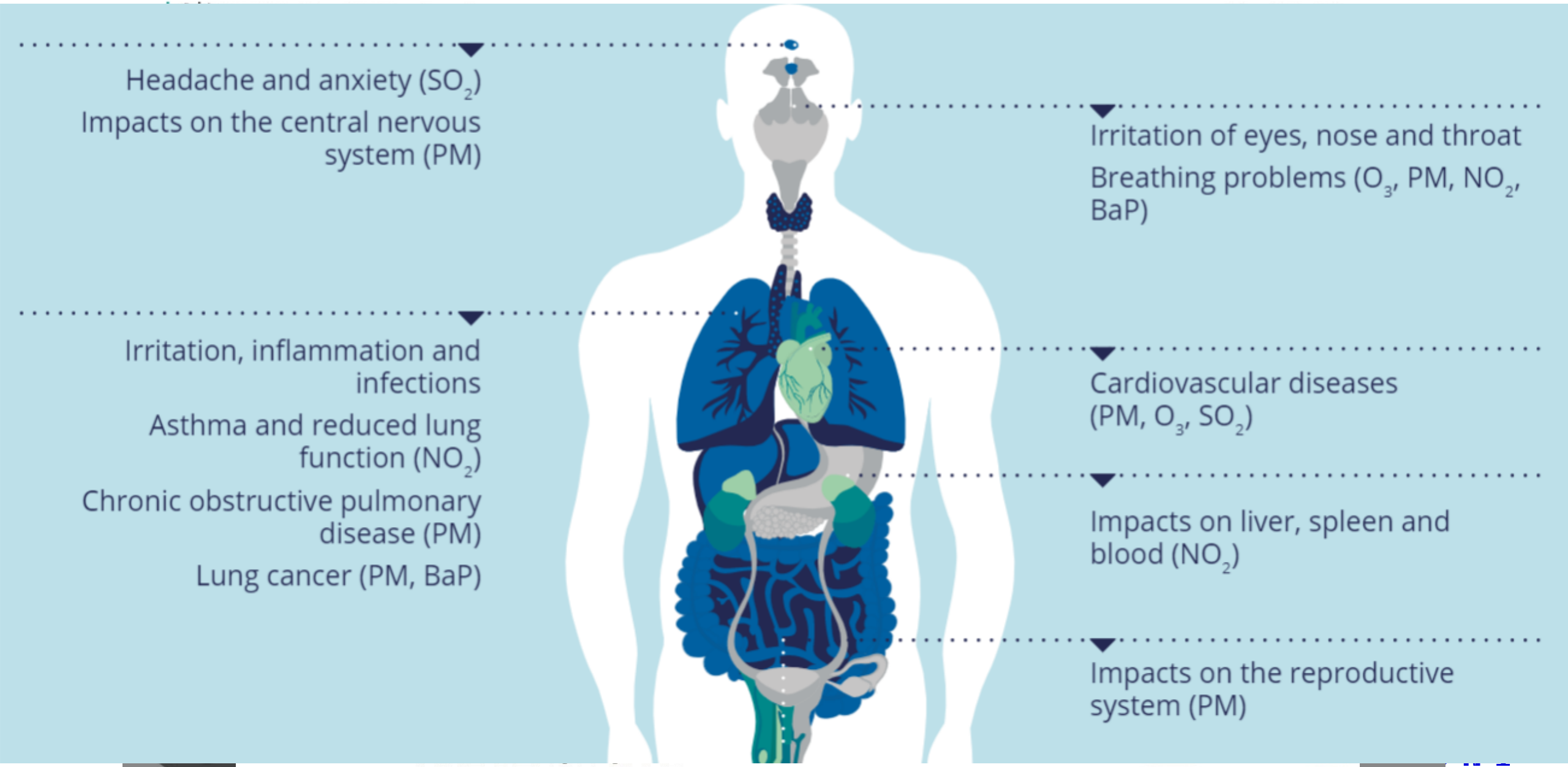

epa.gov

Pollution substances: NO_x - Nitrogen oxides $PM_{2.5}$ - Primary particulate matter

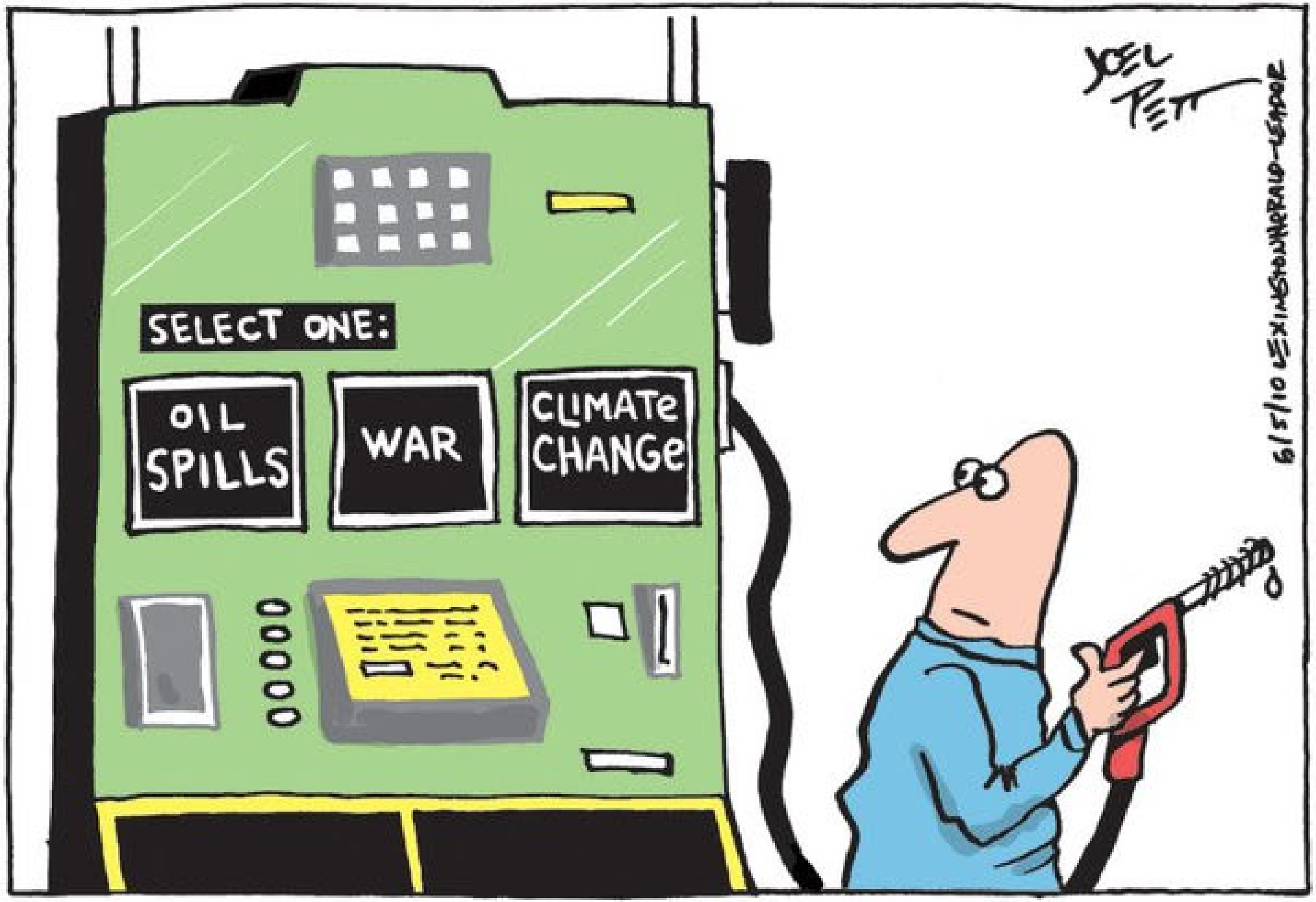
SELECT ONE:
OIL SPILLS
WAR
CLIMATE CHANGE
JOEL PETT
6/5/10 USA TODAY-GANNETT

PROBLEMS
PROBLEMS EVERY
makeameme.org

UNI
AW

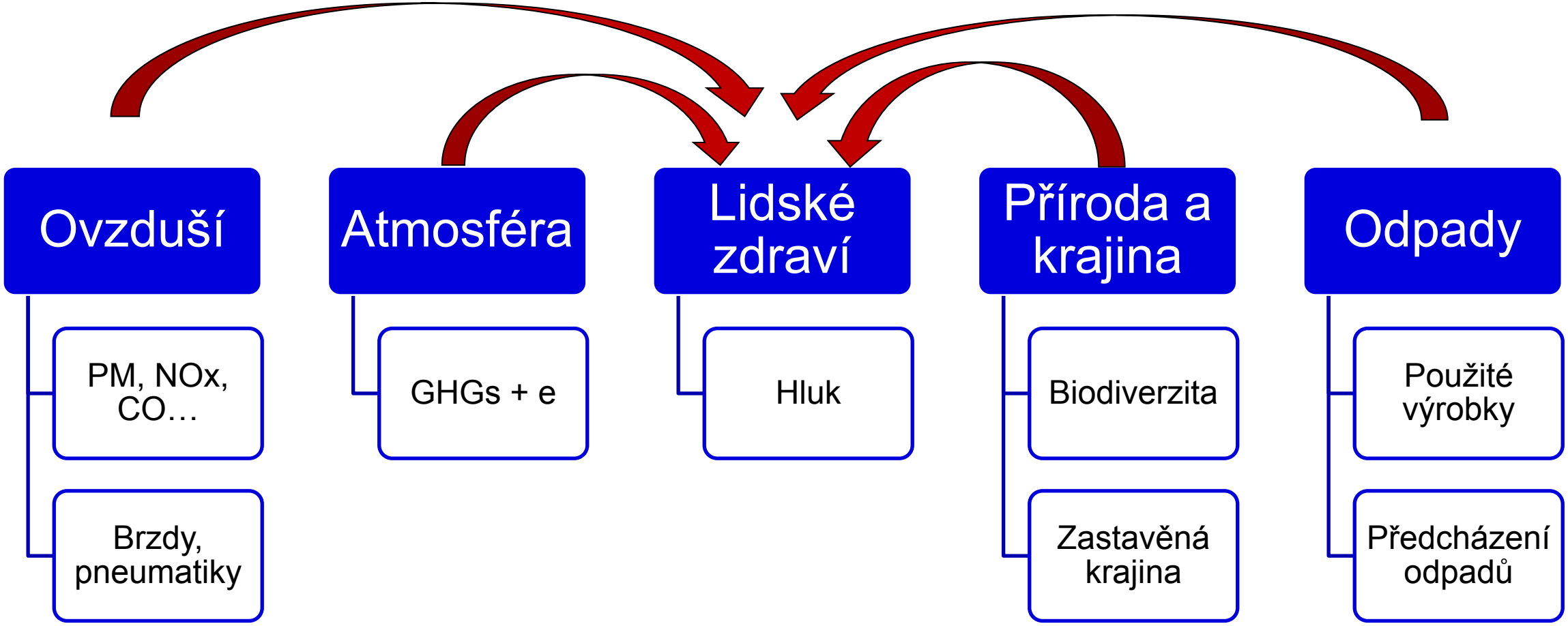

Ovlivněné složky ŽP dopravou

MUNI LAW

Ovlivněné složky ŽP dopravou

- Jednotlivé prvky v dopravě působící na ŽP
  - Výroba dopravních prostředků
  - Užívání dopravních prostředků – zejména emise skleníkových plynů a znečišťujících látek + zisk paliva a dalších maziv
  - Šrotování použitých dopravních prostředků
  - Výstavba infrastruktury a její opravy (viz nekonečný příběh D1)

- Omezit výrobu nových dopravních prostředků nebo omezit jejich využívání?

EU (Convention) — Share of transport greenhouse gas emissions

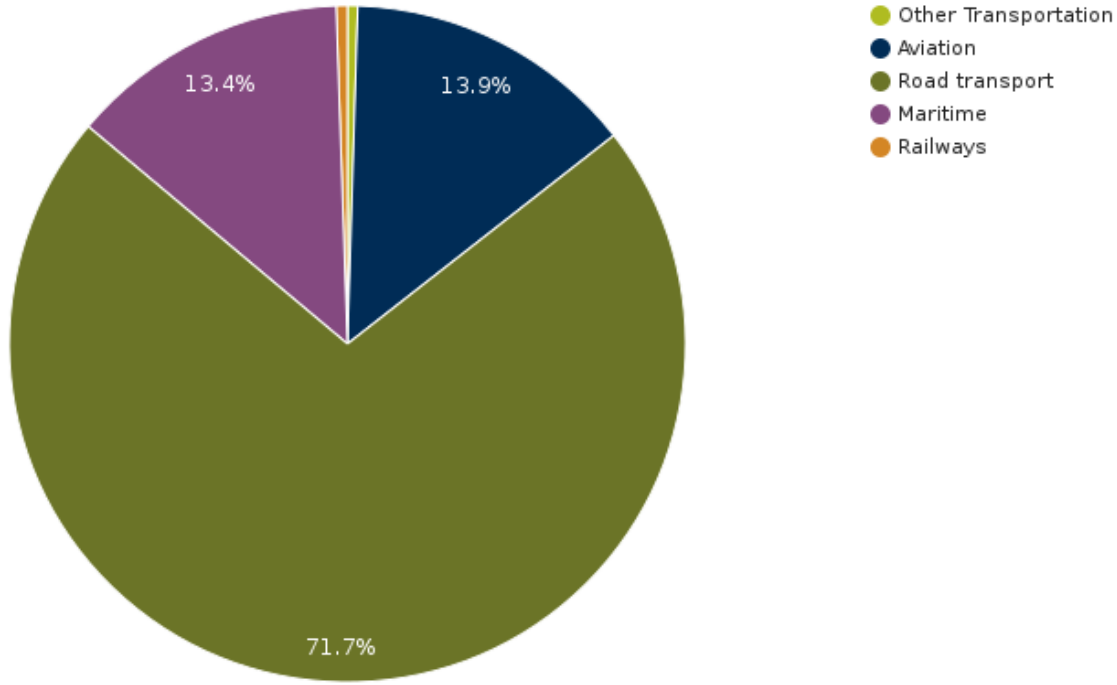

Data sources:

National emissions reported to the UNFCCC and to the EU Greenhouse Gas Monitoring Mechanism provided by European Environment Agency (EEA)

Skleníkové plyny v dopravě

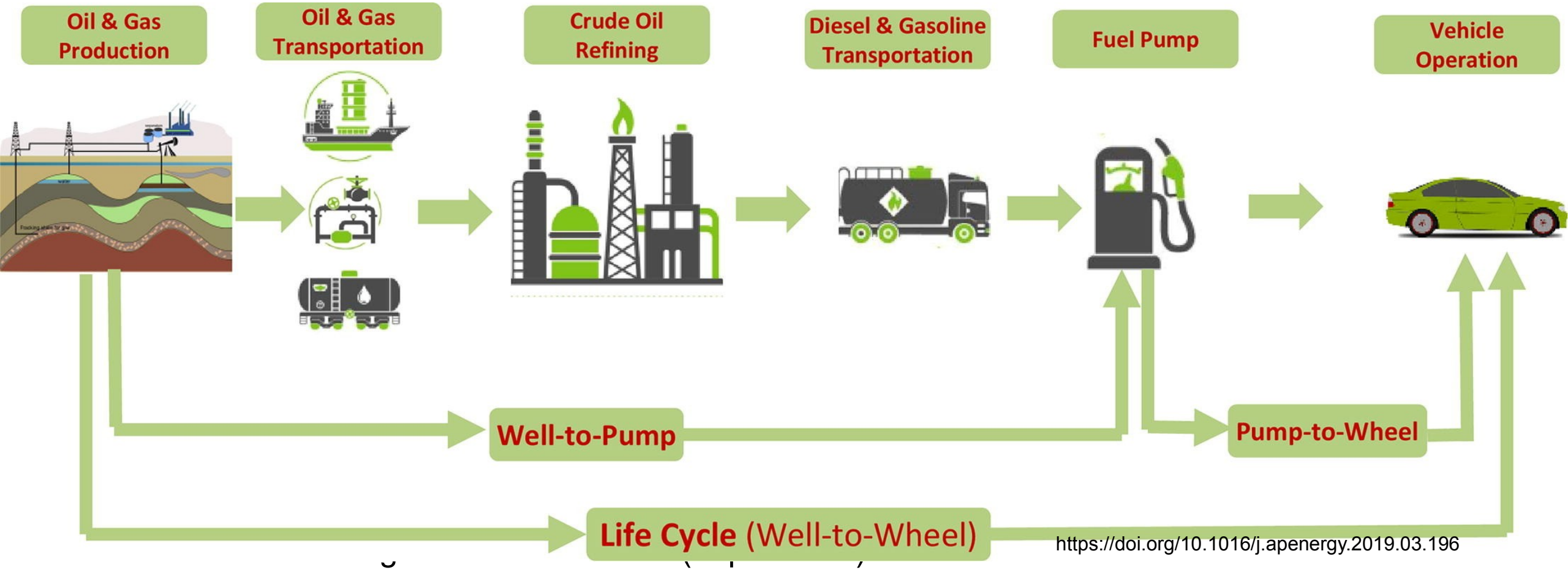

https://doi.org/10.1016/j.apenergy.2019.03.196

MUNI LAW

oste vzdálenost + počet)

el v ČR k 31. 12. 2021 je 15,58 let

- Reálné emise vozidel stále neo

- 5-10 % (technicky nezpůsobilýc
  60-70% znečištění

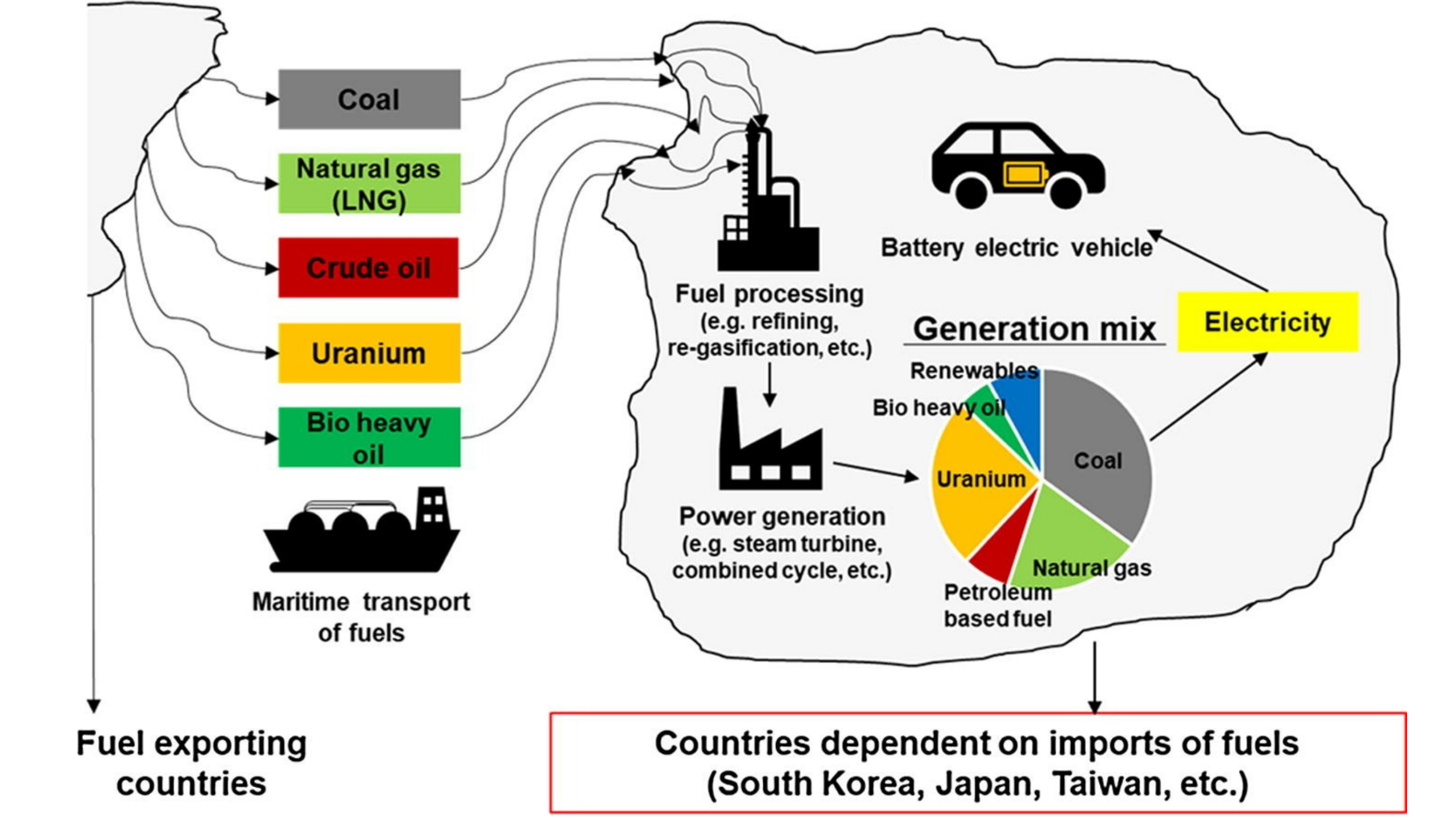
Coal
Natural gas (LNG)
Crude oil
Uranium
Bio heavy oil
Maritime transport of fuels
Fuel exporting countries
Fuel processing (e.g. refining, re-gasification, etc.)
Power generation (e.g. steam turbine, combined cycle, etc.)
Battery electric vehicle
Electricity
Generation mix
Renewables
Bio heavy oil
Coal
Uranium
Natural gas
Petroleum based fuel
Countries dependent on imports of fuels (South Korea, Japan, Taiwan, etc.)

Vozidla

Budoucnost:

- Alternativní paliva – jediná cesta vpřed
  - Biopaliva
  - Vodík
  - Baterie

Lze aplikovat na další dopravní sektory?

- Přirozený vývoj x regulace

- Zkuste se zamyslet nad klady a zápory alternativních paliv

MUNI LAW

Právní prameny – EU

- Velká roztříštěnost právních předpisů
  - Směrnice x Nařízení
  - Vznikají na různých Generálních ředitelstvích -> nekoordinace při vytváření legislativy
  - Obdobné cíle různých právních pramenů
  - Problém s rámcovými směrnicemi a jejich faktickou implementací
- Příklady souvisejících, ale vzájemně nekoordinovaných předpisů:
  - Ovzduší:
    - Směrnice 2008/50/ES o kvalitě vnějšího ovzduší
    - Směrnice 2001/81/ES o národních emisních stropech
  - Osobní vozidla:
    - Nařízení 2018/858 – typové schvalování nových vozidel
    - Nařízení č. 715/2007 – Euro normy 5 & 6 *příprava Euro 7*
    - Nařízení 2019/631 – CO_2 pro nová osobní vozidla
    - Atd..
- V rámci EU Green Deal by se měly zejména zpřísňovat emise skleníkových plynů ve všech druzích dopravy….ale co lokální ovzduší?

Green Deal a Fit for 55 (zatím pouze návrhy)

- Osobní vozidla
  - 100 % redukce GHG oproti roku 2021
  - Vytvoření systému ETS pro distributory fosilních paliv
- Letecká doprava
  - Zpřísnění ETS
  - Corsia?
- Námořní doprava
  - EU ETS, ale ne vše
- Nákladní auta (těžká užitková vozidla, lehká užitková vozidla, autobusy)?

MUNI LAW

Vybrané právní prameny – ČR

- Návaznost na unijní předpisy + neochota zákonodárce příliš omezovat „pilíř ekonomiky“ (auto průmysl)
- Omezení dopravy lze nalézt v:
  - Z.č. 565/1990 Sb.,
  - Z.č. 114/1992 Sb.
  - Z.č. 289/1995 Sb.,
  - Z.č. 13/1997 Sb.,
  - Z.č. 361/2000 Sb.,
  - Z.č. 201/2012 Sb., atd.

Emisní plaketa pro emisní kategorii 2 - červená RAL 3020

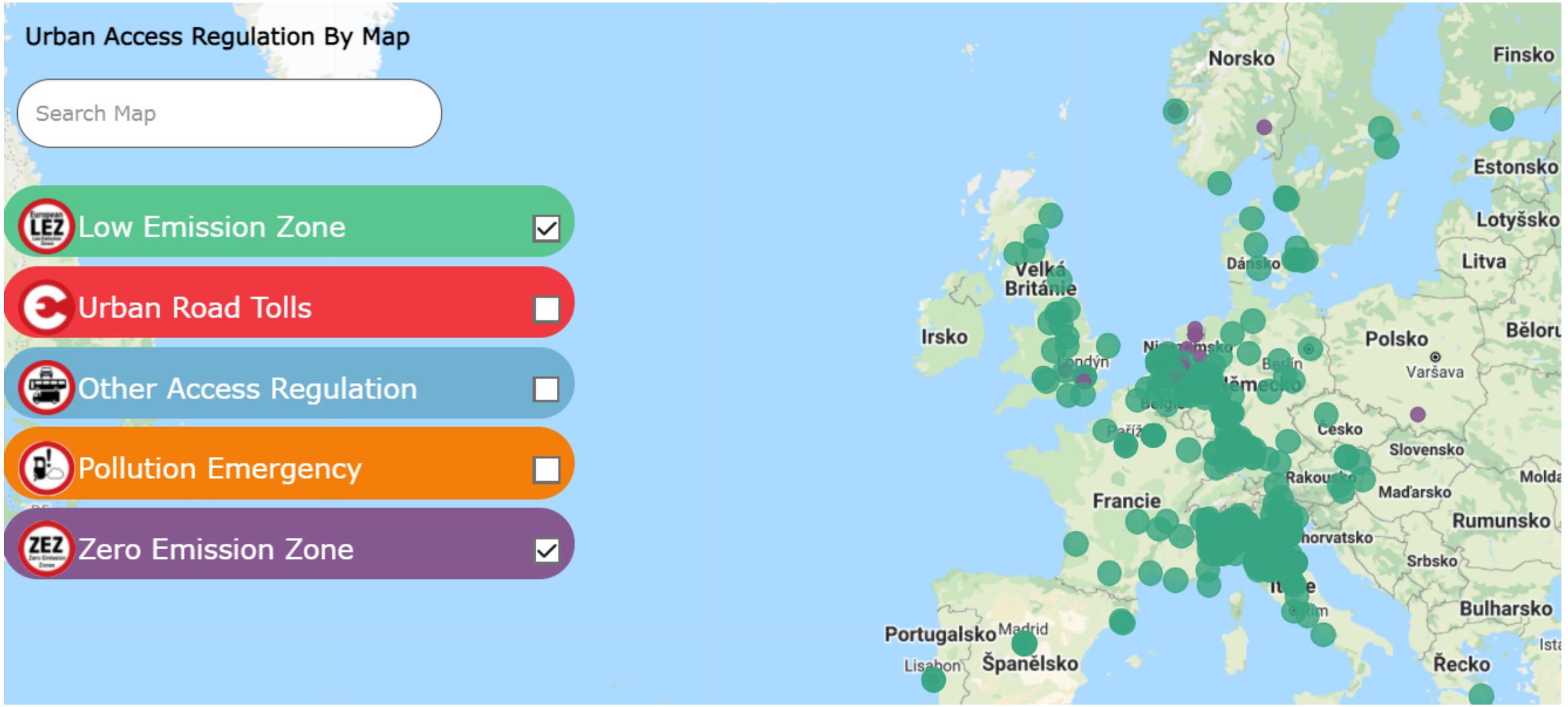

MUNI LAW

Diskuze

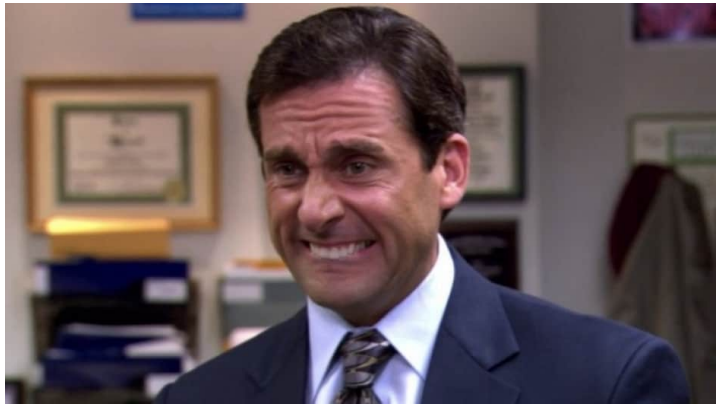

- Jaké benefity nám přináší doprava?

- Působí doprava nějaké negativní účinky? Nad touto otázkou se zamyslete v rovině toho, kde žijete (město/vesnice) a v rovině působení na lidský organismus.

- Působí doprava na přírodu negativně nebo pozitivně a proč? Zkuste také přijít na situaci, kdy doprava působí pozitivně nebo má pozitivní účinek na ŽP/přírodu.

- Na základě odpovědí k výše uvedeným otázkám, zkuste zformulovat, zda jsou pohledy působení na ŽP a člověka stejné či odlišné a případně v čem spatřujete rozdíl.

Diskuze

- Lze dle českého právního řádu omezit dopravu za účelem ochrany ŽP nebo lidského zdraví? Zkuste vymyslet či najít konkrétní případ, kdy se to děje.

- Existuje v našem právním řádu možnost nějakým způsobem omezit dopravu?

- Spatřujete rozdíl v regulaci osobních vozidel a nákladních vozidel. Co podle Vás dává větší smysl regulovat a proč?

- Myslíte si, že je lepší regulovat dopravu v rámci ÚSC (např. obec) nebo zaměřit regulaci na opačnou stranu, tj. výrobce/dovozce vozidel či spotřebitele?

Zdroje a kde se dozvím více?

- Vodička (já) – Auta, emise a klima: právní nástroje environmentální regulace

Open Access!

- Evropská Komise
- Transport & Environment
- The International Council on Clean Transportation

- Gates, B. – Jak zabránit klimatické katastrofě: Řešení, která máme, a průlomy, které potřebujeme

MUNI LAW

Děkuji za pozornost!

Jiri.Vodicka@law.muni.cz